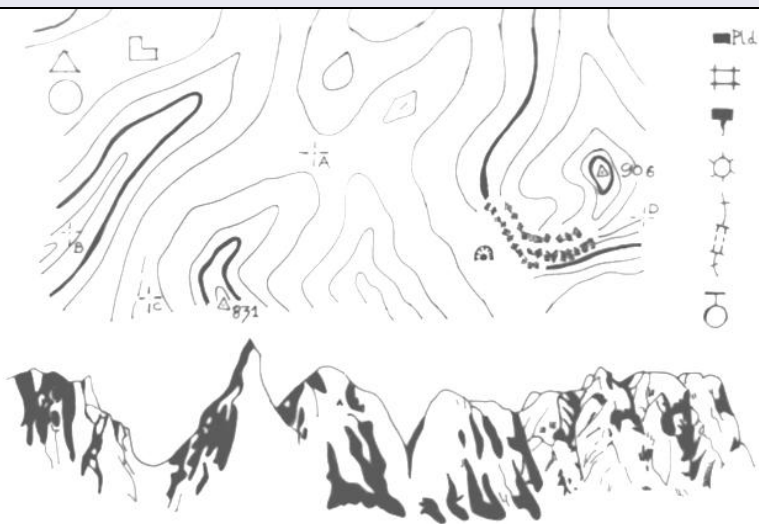

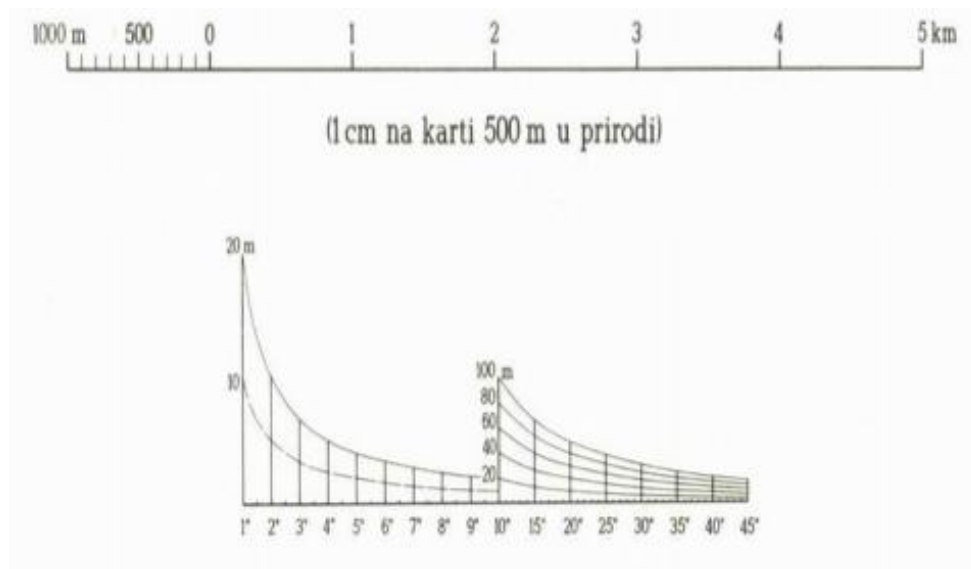
RAZMERNIK

-
- Razmer karte se može izraziti grafički.
 - Svrha takvog izražavanja razmera je neposredno prenošenje dužina iz prirode na kartu i sa karte u prirodu.
 - Grafički izražen razmer karte naziva se **GRAFIČKA RAZMERA** ili **RAZMERNIK**.
 - Svi razmernici konstruišu se na osnovu podataka sa karte!

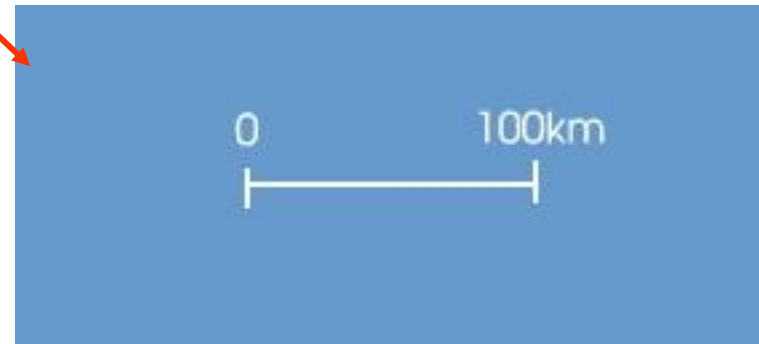
Postoji više vrsta grafičkih razmernika:

- a) **Linerani**
- b) Dvojni
- c) Kombinovani
- d) Transverzalni
- e) Proporcionalni
- f) Nagibni
- g) Površinski

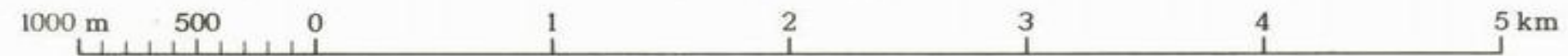
Linearni razmernik

- a. *Prva forma* – ima podeoke enakih dužina koje odgovaraju vrednosti od 1, 2, 3...10,...100 ili slično kilometara (km) na karti.

b. *Druga forma* se koristi na kartama krupnog razmera.

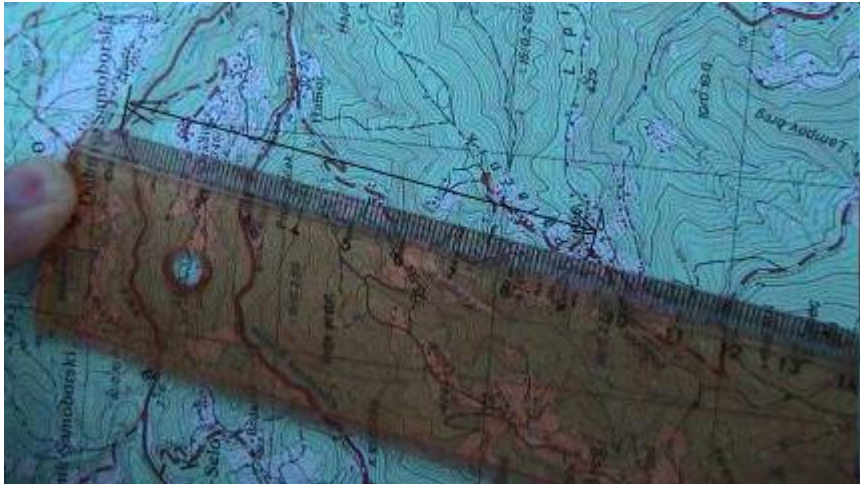
Ima dve strane, levu i desnu koje razdvaja nulti podeok. Leva strana je kraća i izdeljena na manje podeoke (1mm) koji odgovaraju okrugloj vrednosti u prirodi (10, 100, 500 m / 1, 5, 10, 100 km). Najmanji podeok na razmerniku je preciznost razmernika- **grafička tačnost karte** ili **tačnost razmernika**, a najmanji podeok na desnoj strani je **osnova razmernika**. Po pravilu, ona nije manja od 0,5 cm.

zadatak

- Konstruisati linearni razmernik za karte razmere 1:25 000, 1:50 000 i 1:100 000.

Upotreba razmernika

Izmeriti dužinu između dve zadate tačke na karti. Očitati vrednost na grafičkoj razmeri.

Slično se postiže i upotrebom šestara.

Očitavanje se vrši na sledeći način:

Desni krak šestara zabodemo u desnu stranu grafičkog razmernika u odgovarajuću punu vrednost, a levi krak u levu stranu grafičkog razmernika.

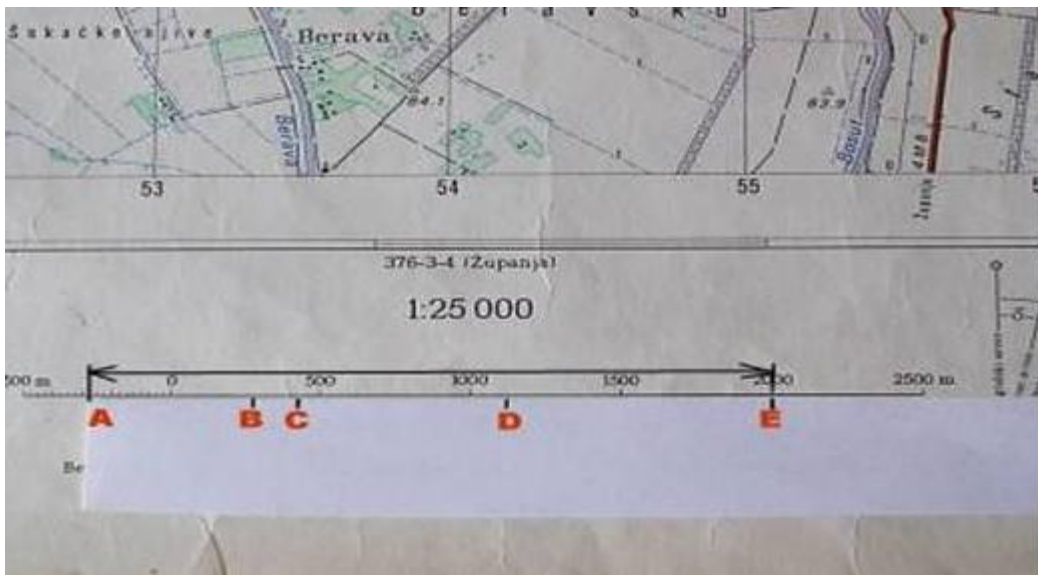
Numeričke vrednosti očitavanja desne i leve strane grafičkog razmernika se zbroje i dobije se udaljenost između dveju tačaka.

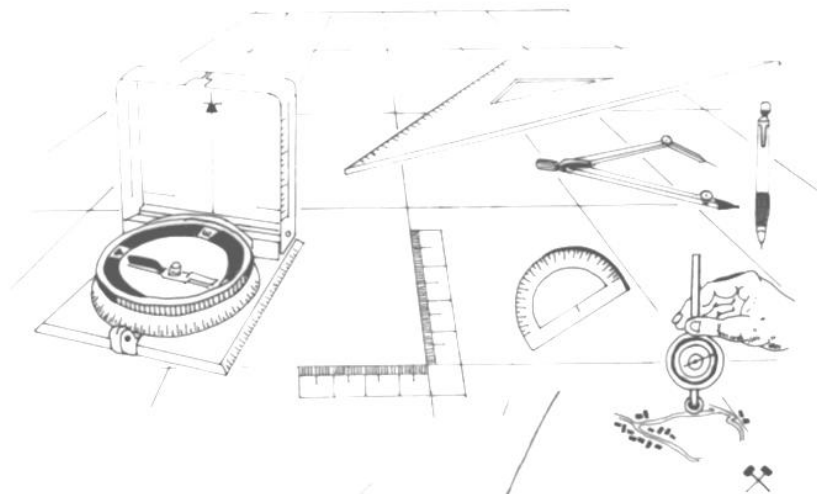

Merenje papirnom trakom

Kod ovog načina merenja udaljenosti princip je isti kao i kod merenja udaljenosti šestarom. Označimo udaljenost na papirnoj traci. Tu udaljenost sa papirne trake prenesemo na grafički razmernik, a zatim i očitamo udaljenost.

RAZMERNIK

